

Jubileusz | Polski Związek Pracodawców Prawniczych

Wkład prawników w przebudowę Polski po 1989 roku

Trzydzieści lat temu nasze państwo odzyskało prawo do samostanowienia. Przywróciliśmy demokrację i wolny rynek. Polska potrzebowała zasad, reguł i przepisów, aby te zdobycze wprowadzić w życie, rozwinąć i umocnić. Istotną rolę w tym procesie odegrali prawnicy. Nie tylko ci, którzy pomagali w tworzeniu nowych przepisów czy budowaniu nowych instytucji, ale także ci, którzy obsługując transakcje, pomagali swoim klientom odnaleźć się w nowej rzeczywistości i realizować plany, które jeszcze niedawno mogłyby istnieć tylko w sferze marzeń. Jednocześnie przyczyniali się do rozwoju prawodawstwa, gospodarki i zasad rynkowych.

Prawnicy w nowej rzeczywistości

Trzydzieści lat temu nie było w Polsce rynku korporacyjnych usług prawniczych. Usługi prawne świadczyli indywidualni prawnicy i zespoły adwokackie. Międzynarodowe doświadczenie biznesowe skupiały się w centralach handlu zagranicznego, a późniejsi liderzy polskiego rynku usług prawnych często dopiero kończyli studia. Bardzo szybko okazało się jednak, że indywidualni prawnicy nie byli w stanie sprostać wyzwaniom i wykorzystać możliwości, które przyniosła nowa rzeczywistość. Dlatego adwokaci i radcowie prawni zaczęli łączyć się w kancelarie. W tym samym czasie do Polski zaczęli wracać prawnicy, których przełom lat 80. i 90. zastał na emigracji. Pojawili się również prawnicy zagraniczni, którzy zaczęli zakładać polskie filie zachodnich kancelarii.

Pojawienie się międzynarodowych kancelarii było związane z rodnym z zainteresowaniem Polską ze strony inwestorów zagranicznych. Wchodząc na ten otwierający się rynek, chcieli oni korzystać ze wsparcia prawników i kancelarii, które znali i do których mieli zaufanie. Ich pojawienie się na polskim rynku, a zwłaszcza powstanie pierwszych filii tych kancelarii na początku lat 90., przyspieszyło, a jednocześnie ułatwiło rozwój rynku kancelarii prawnych.

Wraz z nimi przyszły wzory organizacji, sposobu działania, standardów i dokumentacji, które z czasem stały się normą dla wszystkich firm prawniczych. Jednocześnie kancelarie międzynarodowe były doskonałym miejscem szkolenia dla polskich prawników, zwłaszcza tych najmłodszych.

Na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat kancelarie prawnicze uczestniczyły we wszystkich najważniejszych wydarzeniach gospodarczych i gospodarczo-politycznych. Odegrały znaczącą rolę w negocjacjach dotyczących redukcji za-

♦ **Witold Daniłowicz** Prezes Zarządu Polskiego Związku Pracodawców Prawniczych

„Dzisiaj Związek zrzesza wiodące kancelarie zatrudniające niemal trzy tysiące prawników. Jest największą organizacją branżową.

dłużenia z Klubem Paryskim, wspierały Polskę w postępowaniach arbitrażowych, czy broniły przed próbami przejęcia strategicznych spółek. Prawnicy z wiodących kancelarii pełnili rolę doradców w procesach legislacyjnych i pomagali w transferze wiedzy o regulacjach i rozwiązaniach stosowanych w innych krajach.

Nasze koleżanki i koledzy współuczestniczyli w tworzeniu rynku kapitałowego, przygotowując upublicznienie państwowych i prywatnych spółek. Pomagali w procesach restrukturyzacji czy przejęć, dzięki którym powstały koncerny zaliczane dziś do grona czempionów

gospodarczych. Bez nich nie doszłoby też do najważniejszych polskich inwestycji zagranicznych czy szeregu innych rynekotwórczych lub państwowotwórczych projektów, których nie sposób dzisiaj wymienić.

Radcowie i adwokaci

Analizując rozwój polskiego rynku kancelarii prawniczych na przestrzeni minionych trzydziestu lat, można zaobserwować kilka tendencji. Pierwszą był niewątpliwie jego dynamiczny rozwój. W ciągu kilku lat kancelarie kilkusobowe skupiały już kilkunastu, kilkudziesięciu, a obecnie nawet ponad stu prawników. Było to możliwe z jednej strony dzięki dynamicznie rozwijającej się gospodarce, z drugiej dzięki połączeniu w jednej strukturze zarówno adwokatów, jak i radców prawnych. Tym samym stworzone zostały podwaliny do faktycznego zrównania tych dwóch grup na gruncie kancelaryjnym. To, czego nie udało się osiągnąć w skali kraju, tj. połączenia dwóch kluczowych zawodów prawniczych, okazało się nie tylko możliwe, ale i pożyteczne w kancelariach. Adwokaci i radcowie prawni pracują tam ramie w ramie i często nie wiedzą, kto należy do której korporacji.

Kolejna tendencja rozwojowa, którą należy zauważyć, to zacieranie się różnic pomiędzy kancelariami założonymi przez polskich prawników a polskimi biurami międzynarodowych kancelarii. Obie grupy mogą poszczycić się zespołami prawników o podobnej liczebności, pracują nad takimi samymi typami spraw, dla tego samego typu klientów i często spotykają się po przeciwnych stronach stołu negocjacyjnego czy na jednej sali sądowej. Bardzo szybko zmalała też rola prawników zagranicznych. Zostało ich kilku, ich status został uregulowany i, co warto podkreślić, są związani zarówno z biurami międzynarodowych kancelarii, jak i z kancelariami założonymi przez polskich prawników.

Specyfika dużych kancelarii

Kancelarie prawnicze ściśle współpracują z samorządami obu zawodów prawniczych – adwokatów i radców prawnych. Niemniej jednak nie można nie zauważyć pewnej odmienności i specyfiki w wykonywaniu zawodu prawnika w kancelarii indywidualnej i kancelarii skupiającej kilkudziesięciu prawników. Zasady regulujące wykonywanie zawodu były i są tworzone, ze zrozumiałych powodów, przede

wszystkim z myślą o prawnikach pracujących we własnych, jednoosobowych kancelariach. Dlatego też prawnicy pracujący w dużych kancelariach zdecydowali się powołać do życia organizację, która zwracałaby uwagę podmiotów opracowujących zasady wykonywania zawodu przez prawników na wspomnianą odmienność i specyfikę. Organizacją tą jest właśnie Polski Związek Pracodawców Prawniczych, powołany do życia w 2009 r.

Dzisiaj Związek zrzesza wiodące kancelarie zatrudniające niemal trzy tysiące prawników. Jest największą organizacją branżową, która dla uczestników rynku usług prawniczych jest partnerem w budowaniu standardów i reguł działania. Przygotowuje opracowania i analizy, inspirowane wewnętrzne debaty, działa na rzecz swoich członków i reprezentuje ich w kontaktach z interesariuszami. Dbą o dobry wizerunek kancelarii i zawodu prawnika.

Istotną rolę w działalności Związku odgrywa wypracowywanie dobrych praktyk dla kancelarii prawniczych. Związek opracował Dobre Praktyki dotyczące Aplikacji i Dobre Praktyki dotyczące Rankingów Kancelarii Prawniczych. Brał aktywny udział w pracach nad kodeksami etyki adwokackiej i radcowskiej, w których zwracał uwagę na specyfikę pracy w dużych kancelariach. Ostatnio Związek przygotował raport pt. Nowoczesne technologie w praktyce prawniczej.

Trudny wybór

Polski Związek Pracodawców Prawniczych postanowił uhonorować tych prawników, którzy w ostatnim trzydziestolecu odegrali kluczową rolę w tworzeniu i rozwoju polskiego rynku kancelarii prawnych. Partnerem Związku w tym przedsięwzięciu został dziennik „Rzeczpospolita”, organizujący od szeregu lat ranking kancelarii prawniczych. Kapituła złożona z członków zarządu Związku i przedstawicieli dziennika zwróciła się do stu wiodących kancelarii z prośbą o nominowanie kandydatów do tego wyróżnienia.

Nominowani prawnicy nie musieli być związani w jakikolwiek sposób ze zgłaszającymi kancelariami. Warunkiem było, aby kandydat działał na rynku kancelaryjnym przez co najmniej 15 lat, a w swoim dorobku posiadał szczególne osiągnięcia zawodowe lub społeczne. Prosiłmy także o uzasadnienie dla zgłaszanych nominacji. Pomimo że liczba wyróżnionych nie była ograniczona, a wyróżnieni nie byli klasyfikowani w kolejności znaczenia ich zasług, kapituła stanęła przed bardzo trudnym zadaniem. Na kolejnych kartach tej publikacji przedstawiamy Państwu jej decyzję – tych prawników, których dokonania zostały uznane za szczególnie cenne dla powstania i rozwoju polskiego rynku kancelarii prawnych na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat. ©

Witold Daniłowicz

Noerr Bieddecki

Witold Daniłowicz, of Counsel w kancelarii Noerr Bieddecki, jest radcą prawnym, ekspertem z zakresu łączności i przejęć spółek oraz międzynarodowych transakcji handlowych i finansowych. Często występuje jako arbiter w krajowych i międzynarodowych postępowaniach arbitrażowych.

Mecenas Daniłowicz ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Wrocławskim oraz podstawowe i podyplomowe studia prawnicze na Louisiana State University Law Center w Baton Rouge, uzyskując tytuły Juris Doctor (J.D.) oraz Legum Master (LL.M.). Ukończył także studia podyplomowe w zakresie prawa międzynarodowego w Instytucie Studiów Społecznych w Hadze oraz w Haskiej Akademii Prawa Międzynarodowego. Stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskał w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Jest autorem szeregu publikacji naukowych z różnych dziedzin prawa.

Karierę zawodową rozpoczął w 1985 r. w Houston, Texas, w kancelarii Vinson & Elkins LLP, początkowo jako associate, a później jako partner. W 1990 r. otworzył biuro tej kancelarii w Warszawie. W 1993 r. związał się z kancelarią White & Case LLP i kierował jej biurem warszawskim przez 19 lat. W tym czasie doradzał klientom w wielu wiodących transakcjach na polskim rynku. Reprezentował też klientów kancelarii w innych krajach.

Osiągnięcia mecenas Daniłowicza znajdują odzwierciedlenie w krajowych i międzynarodowych rankingach, gdzie od lat zaliczany jest do grona czołowych prawników w Polsce. W 2015 r. został odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w kształtowaniu zasad demokratycznego państwa prawa i kultury prawnej.

W aktywności zawodowej mecenas Daniłowicza istotną rolę odgrywa działalność pro bono. Wspomagał m.in. wrocławskie Ossolineum w zawarciu umowy z rodziną Lubomirskich i w staraniach o odzyskanie rysunków Dürera należących przed wojną do kolekcji Ossolineum, a obecnie znajdujących się w zbiorach kilku muzeów zagranicznych. W kancelarii White & Case LLP zapoczątkował publikację serii wydawniczej obejmującej kilkanaście albumów poświęconej historii Polski i Warszawy. Jest członkiem rady Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu.

Był jednym z animatorów współpracy kancelarii prawnych działających na polskim rynku i współzałożycielem Polskiego Związku Pracodawców Prawniczych. Od dnia powstania związku pełni funkcję prezesa jego zarządu. ©